

РЕШЕНИЕ

№ 13696

гр. София, 08.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 23.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **7150** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на „Киара Естейт“ ЕООД, с която са предявени кумулативно съединени главен и акцесорен иск за осъждането на ответника Столична община да заплати на ищеца обезщетение за причинените му имуществени вреди в размер на 300 лева, както и лихва за забава - компенсаторна мораторна лихва върху главницата от 300 лв., възлизащо според него на 115, 38 лв., за периода от 08.07.2022 г. до 08.07.2025 – датата на подаване на исковата молба.

Ищецът твърди, че против дружеството е издаден АУЗ по чл. 107, ал. 3 от ДОПК № 712348-1/07.05.2021 г. на старши инспектор при Столична община, Дирекция „Общински приходи“, отдел ОП – В. – О. купел, район В., с установени задължения за данъци, такси и глоби, на обща стойност 3035, 44 лв. (л. 11). Дружеството е подало жалба срещу АУЗ чрез адв. С., пълномощник, с който е сключило договор за адвокатска защита и съдействие и въз основа на жалбата този акт е отменен изцяло с решение № СФД21-РД28-173/22.06.2021 г. (л. 14) на директора на Дирекция „ОП“ при СО. Счита че общината в лицето на ответника – СО, следва да отговаря за причинените имуществени вреди по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Размерът на имуществените вреди, претърпени от „Киара Естейт“ ЕООД възлизат на сумата 300 лева – заплатен адвокатски хонорар за производството по обжалване на АУЗ, претендира и лихва за забава в размер на 115, 38 лева за периода от 08.07.2022 г. до 08.07.2025 г. – датата на подаване на исковата молба. Претендират се и разноски за съдебното производство.

Ответникът по иска – Столична община, редовно призована, не изразява становище.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава становище, че исковата претенция е основателна и доказана по размер, и следва да се уважи.

Съдът, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Спрямо „Киара Естейт“ ЕООД е бил издаден АУЗ № 712348-1/07.05.2021 г. по чл. 107, ал. 3 от ДОПК от старши инспектор при Отдел ОП „В.“ – О. купел, Дирекция Общински приходи на СО. С АУЗ са установени задължения за данъци, такси и глоби, на обща стойност 3035, 44 лв. (л. 11). Дружеството е упълномощило Адвокатско съдружие „Юстиция“ с ЕИК[ЕИК] и лично адв. В. Ф. С. да го представлява пред ОП – СО, като изготви и подаде жалба срещу посочения и изрично индивидуализиран АУЗ № № 712348-1/07.05.2021 г. Със споразумението за адвокатско възнаграждение (л. 17), сключено на 20.05.2021 г. страните са уговорили възнаграждение в размер на 300 лева, платимо по банков път в тридневен срок. Видно от представено заверено банково извлечение, възнаграждението е преведено по банков път на дружеството на същия ден (20.05.2021 г.)

Пълномощникът е подал жалба срещу АУЗ на следващия ден, 21.05.2021 г., заведена в СО под № ДВТ21-ТД26-29 (л. 71).

Въз основа на жалбата директорът на Дирекция „ОП“ се е произнесъл по реда на чл. 107, ал. 4 от ДОПК със свое решение № СОФД21-РД28-173/22.06.2021 г., като е отменил изцяло АУЗ.

При така установената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 203, ал. 1 от АПК гражданите и юридическите лица могат да предявяват иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е възможна при условията на чл. 1 от ЗОДОВ, като исковите се разглеждат по реда на чл. 203 и сл. от АПК, към който препраща и изричният текст на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Предявен е иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ от лице, което твърди, че е претърпяло имуществени вреди вследствие на незаконосъобразен административен акт.

Претенцията е заявена от лице с правен интерес и срещу процесуално легитимиран на основание чл. 205 от АПК ответник по иска – Столична община, към което юридическо лице принадлежи издателят на незаконосъобразния административен акт. АУЗ е издаден от дирекция ОП В. към район О. К. на СО, но районът няма самостоятелна правосубектност и той не е легитимиран да отговаря по предявения срещу него осъдителен иск, тъй като не е юридическо лице. Съгласно чл. 14 от ЗМСМА общината е юридическо лице, а районът, както предвижда чл. 2, ал. 2 ЗМСМА, е негова съставна административно-териториална единица поради което искът е насочен срещу надлежния ответник Столична община (вж. и определение № определение № 6295/27.06.2022 г. по адм. д. № 4495/2022 г. на ВАС, III о.).

Налице е и процесуалната предпоставка по чл. 204, ал. 1 от АПК за допустимост на иска - исковата претенция е предявена след като актът, от който се твърди, че са произтекли претендираните за обезщетяване вреди, е отменен с влязъл в сила административен акт. По арг. от същата разпоредба няма изискване този административен акт да е отменен по съдебен ред, а по „съответния“ ред. В случая той е отменен по реда на задължителния административния контрол, съобр. чл. 107, ал. 4 от ДОПК.

Наред с горното, следва да се отбележи, че липсва предвиден в закон или указ специален начин на обезщетение по смисъла на чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ, в които случаи последният закон не се прилага. В ДОПК, по реда на който е издаден отменения като незаконосъобразен АУЗ, както и в АПК, липсва регламентация относно репарирание на сторените от страните разноски при административно обжалване на властнически актове. При липсата на предвиден специален ред за

търсене на обезщетение, съдът намира, че за страната в оспорването по административен ред съществува единствено възможността да претендира като претърпени вреди направените разноски по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Ето защо е допустимо ищецът да предяви претенцията си за платено от него възнаграждение за адвокатска защита при оспорване на административен акт пред по-горестоящия административен орган в производство по чл. 1 от ЗОДОВ. В този смисъл е и практиката на ВАС, че в случаите, когато се претендира обезвреда за вреди, включително и за заплатени адвокатски хонорари в административното производство, е допустимо предявяване на иск по реда на глава единадесета от АПК (вж. определение № 9004/30.09.2025 г. по адм. д. № 8850/2025 г. на ВАС, решение № 5514/10.05.2016 г. по адм. д. № 8843/2015 г. на ВАС, решение № 6992/24.06.2025 г. по адм. д. № 1162/2025 г. на ВАС, решение № 454/19.01.2026 г. по адм. д. № 5679/2025 г. на ВАС, III о. и др.).

Предвид горното искът е допустим.

По основателността и доказаността на предявения иск съдът намира следното:

Според чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове. Според чл. 4 от ЗОДОВ Държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни актове, действия и/или бездействия.

За да бъде уважен иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, следва да се установи кумулативното наличие на следните елементи, които са част от фактическия състав на отговорността на държавата/общината за дейността на администрацията: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата/общината при или по повод изпълнение на административна дейност, които са отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие, и настъпилия вредоносен резултат. При липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав, не може да се реализира отговорността на държавата/общината по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

В случая се установява, а е не е спорно, че АУЗ № 712348-1/07.05.2021 г. по чл. 107, ал. 3 от ДОПК, издаден от старши инспектор при Отдел ОП „В.“ – О. купел, Дирекция Общински приходи на СО, е отменен с влязъл в сила административен акт. Установената незаконосъобразност на акта обуславя наличието на първия елемент от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

По отношение наличието на останалите две предпоставки по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, съдът намира следното:

От приложените към ИМ доказателства безспорно се установява, че след издаването на АУЗ е сключен договорът за правна защита и съдействие с индивидуализиран предмет, относим към спора. Доказано е изплащането на уговорения хонорар на съответната дата, видно от завереното банково извлечение, както и условията на договора са спазени и адвокатът е подал жалба срещу АУЗ, въз основа на която е отменен административният акт (номерът на жалбата е цитиран в акта на горестоящия орган).

Съдът приема, че този разход представлява действително претърпяна имуществена вреда, тъй

като без съмнение с понасянето на разхода е намаляло имуществото на ищеца. Вредата е реална, доказана по размер и основание.

Заплащането на адвокатско възнаграждение е пряко обусловено от необходимостта ищецът да защити правата си срещу незаконосъобразния административен акт, поради което съществува причинно-следствена връзка между отменения акт и претърпяната вреда.

Според специалния ред за обжалване на актовете по чл. 107, ал. 3 от ДОПК, съдържащ се в чл. 107, ал. 4 от с.з., предпоставка за съдебно обжалване на тази категория актове е обжалването по административен ред. Следователно административният ред на обжалване се явява задължителен, а не алтернативен и адресатите на този вид административни актове не разполагат с друга процесуална възможност за защита срещу тях, освен да предприемат обжалване по чл. 107, ал. 4 ДОПК. Правото на защита, уредено в чл. 56 от Конституцията има абсолютен характер, поради което ползването на адвокатска защита от лица, които не могат сами да водят съдебните си дела, следва да се разглежда като част от начина на неговото упражняване.

Задължителният характер на административното обжалване на тези актове и липсата на законова регламентация на института на разноските в тази фаза на процеса води до невъзможност за лицата, ползвали адвокатска защита да възстановят разходите си за адвокатски хонорар, при положение, че обжалването е било успешно. Единственият начин сумите да бъдат възстановени в патримониума на тази правни субекти, е редът по чл. 1 ЗОДОВ (вж. решение № 6992/24.06.2025 г. по адм. д. № 1162/2025 г. на ВАС).

Ищецът не би заплатил адвокатско възнаграждение и заплатените на това основание суми не биха представлявали вреда за него, ако не беше издаден процесния, отменен впоследствие като незаконосъобразен, акт за установяване на задължения. Както се каза по-горе, макар и да липсва нормативно установено задължение за процесуално представителство по реда на ДОПК по административен ред, адвокатската защита при атакуване законосъобразността на АУЗ се явява нормален и присъщ разход за обезпечаване на успешния изход на спора, поради което и вредите се явяват пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт. Това е така, тъй като намаляването на имуществото на ищеца вследствие заплатени суми за адвокатско възнаграждение, е предизвикано от издаването на отменения акт (вж. решение № 5514/10.05.2016 г. по адм. д. № 8843/2015 г. на ВАС и др.).

По изложените съображения искът се явява доказан по основание и размер и следва да бъде изцяло уважен до претендиращия размер от 300 лева, равняващи се на 153, 39 евро.

С акцесорния иск е претендирана мораторна лихва върху главницата от 08.07.2022 г. до 08.07.2025 г. Тази компенсаторна лихва, по арг. от т. 4 на ТР № 3/22.04.2004 г. по ТД № 3/2004 г., ОСГК на ВКС, може да се присъди: при незаконни актове на администрацията - от влизане в сила на решението, с което се отменя унищожаемият административен акт до момента на подаване на ИМ, респ. тя следва да се присъди за периода, за който е поискана при размер, изчислен с общодостъпния калкулатор за лихви на НАП – 58, 41 евро.

В полза на ищеца следва да се присъдят и сторените разноски на осн. чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ държавни такси – 26, 79 евро и адвокатско възнаграждение в размер на еуровата равностойност на 400 лева – 204, 52 евро – общо 231, 31 евро. Претендиращият разход от 5 лева за издаване на съдебно удостоверение е разход по събиране на доказателства и не попада в обхвата на материалната норма на чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ и не подлежи на репарация.

Воден от горните мотиви и на основание чл. 203 и сл. от АПК във вр. с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, съдът

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична община да заплати на „Киара Естейт“ ЕООД с ЕИК[ЕИК] сумата от 153, 39 евро, представляваща обезщетение за имуществени вреди, причинени на 20.05.2021 г. вследствие на отменения незаконосъобразен административен акт – Акт за установяване на задължения по чл. 107, ал. 3 от ДОПК, № 712348-1/07.05.2021 г. издаден от старши инспектор при Столична община, Дирекция „Общински приходи“, отдел ОП – В. – О. купел, ведно с мораторна лихва върху определеното обезщетение за периода от 08.07.2022 г. до 08.07.2025 г. в размер на 48, 51 евро

ОСЪЖДА Столична община да заплати на „Киара Естейт“ ЕООД с ЕИК[ЕИК] сумата от 231, 31 евро – разноски по делото

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.